

Yttrande till remiss Nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering – slutrapportering av ett regeringsuppdrag

Malmö universitet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss och vill anföra bilagda yttrande.

Yttrande

Malmö universitet har givits möjlighet att svara på remissen "Nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering – slutrapportering av ett regeringsuppdrag", ert diarienummer 2024/02810. I slutrapporten föreslås inrättandet av en gemensam nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering. Denna stödfunktion ska erbjuda stöd, tillhandahålla mallar och verktyg, vara en mötesplats samt hantera olika frågor i samband med till exempel internationella forskningssamarbeten. Fokus ligger på riskbedömning.

Malmö universitet instämmer i att det finns ett behov av en nationell stödfunktion i form av en nod som kan bistå lärosätena med stöd och bidrag för att öka kunskapen och medvetenheten vid riskbedömningar av internationella samarbeten. Att kunna bedöma och värdera risker är en förutsättning för de viktiga internationella samarbetena i den förändrade komplexa geopolitiska situationen med svåravvägda säkerhetsfrågor. Frågorna är ibland av en sådan komplexitet att ett enskilt lärosäte i vissa fall kan behöva stöd för bedömningen. Det kan behövas spetskompetens och kompletterande kunskap för att universiteten ska kunna fatta välgrundade beslut i frågor kring vissa samarbeten där det kan finnas säkerhetsrisker.

Däremot ställer sig Malmö universitet tveksamt till modellen med annan myndighet, till exempel Universitets- och högskolerådet (UHR), som ansvarig för den nationella noden. I stället förordar Malmö universitet att och låta lärosätesssektorn stå som nodansvarig, ett alternativ som nämns i förbifarten (s. 40). Det är inte tydligt för Malmö universitet att säkerhetsmyndigheterna förstår universitetens uppdrag, den akademiska friheten och den institutionella autonomin. Malmö universitet föreslår att ansvaret för den nationella stödfunktionen placeras vid det lärosäte med störst kompetens i säkerhetsfrågor, nämligen Försvarshögskolan. Här finns även den djupa förståelse för universitetens förmåga och förutsättningar att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet som kan balanseras mot säkerhetsperspektivet. En sådan struktur skulle tydliggöra såväl ett sammanhållet ansvar för uppdraget liksom det gemensamma ansvar som tillfaller

hela sektorn. Den stora kompetens som sammantaget finns inom de enskilda lärosätena liksom inom Sveriges Universitets- och Högskoleförbundets, (SUHF) olika grupper blir enkelt och effektivt tillgängliga. Här finns exempelvis redan mallar, verktyg och checklistor som fungerar i en lärosäteskontext.

Den föreslagna samverkansmodell, där övriga lärosäten, forskningsfinansiärer och säkerhetsmyndigheterna ingår, ställer sig Malmö universitet principiellt positiva till. Malmö universitet anser dock att arbetssättet kan förenklas organisatoriskt och förordar ett mindre kansli med externa arbets- och expertgrupper som kan utvecklas efter behov. Med en modell som bygger på närhetsprincipen minskar även risken för överbyråkratisering och långa ledtider vilket skulle kunna stjälpa de goda intentionerna.

Slutligen vill Malmö universitet lyfta fram det omistliga värdet av akademisk frihet som nämns i remissens inledning. Internationalisering är avgörande för att lyfta och utveckla kvalitet i forskning och utbildning. För att internationella samarbeten inom forskning och utbildning ska fungera krävs långsiktiga relationer som bygger på förtroende och tillit. Samarbeten kan dessutom bidra med demokratifrämjande aspekter.

Beslut

Rektor beslutar att ställa sig bakom detta yttrande. Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande rektor Mats Edenius efter föredragning av vicerektor för globalt engagemang och mänskliga rättigheter Rebecka Lettevall.

I beredningen av ärendet har vicerektor för globalt engagemang och mänskliga rättigheter Rebecka Lettevall och enhetschef international office Karin Frydenlund. Närvarande vid beslutet finns i särskild förteckning.

Expedieras

DL-Mau-Beslut

Utbildningsdepartementet